

Проектування високонавантажених систем.

Лабораторна 1, звіт

Михайло Голуб

17 листопада 2025 р.

1 Завдання лабораторної роботи

1.1 Загальне

Порівняти throughput (пропускна здатність) Веб-застосунку в залежності від навантаження та способу зберігання даних (в пам'яті та БД). Створити Веб-застосунок який містить два ендпоінта (приймає два запити)

- /inc - інкрементує внутрішній каунтер
- /count - повертає значення каунтера

Наприклад, якщо

`http://localhost:8080/inc` був викликаний 10 разів, то

`http://localhost:8080/count` має повернути 10.

Наступним кроком необхідно створити HTTP-клієнта, який зможе робити задану кількість викликів до Веб-застосунку, а також заміряти час витрачений на здійснення цих викликів.

У якості клієнта може бути утиліта curl (чи будь-яка інша утиліта командного рядка), скрипт на Python (чи будь-якій іншій мові програмування)

У подальших завданнях треба буде в залежності від одночасної кількості клієнтів визначати яку кількість запитів в секунду обробляє Веб-застосунок. Це обраховується як count/time , де time - кількість часу (секунд) яка була сумарна витрачена на здійснення всіх запитів

1.2 Частина 1

Завдання:

1. Один клієнт робить послідовно 10К викликів, кінцеве значення count = 10К - порахувати кількість запитів в секунду
2. Два клієнта роблять одночасно по 10К викликів кожен, кінцеве значення count = 20К - порахувати кількість запитів в секунду
3. 5 клієнтів роблять одночасно по 10К викликів кожен, кінцеве значення count = 50К - порахувати кількість запитів в секунду

4. 10 клієнтів роблять одночасно по 10К викликів кожен, кінцеве значення `count = 100K` - порахувати кількість запитів в секунду

Будьте уважні:

- Веб-застосунок має підтримувати багатопоточність (це не завжди так за замовченням)
- Клієнти мають запускатись паралельно та одночасно генерувати запити
- Каунтер на вашому Веб-застосунку має бути потоко-безпечним та забезпечувати відсутність `lost-update`

1.3 Частина 2

Перенести каунтер з оперативної пам'яті до БД (наприклад PostgreSQL). Тепер при кожному виклику `/inc` має інкрементуватись значення, яке зберігається у таблиці БД. При виклику `/count` кінцеве значення має зчитуватись з БД.

Зробить аналогічні вимірювання для 1) - 4) з попередньої частини.

Порівняйте та проаналізуйте результати.

1.4 Вимоги до звіту та реалізації

- Мова реалізації будь-яка
- Має бути надано код програми/скрипта та результати виконання

2 Реалізація лічильника в оперативній пам'яті

2.1 Сервер

Сервер реалізовано на Python з використанням модуля Flask.

Оголошуються застосунок, лічильник та семафор (`lock`). Визначаються ендпоінти які через семафор змінюють або читають лічильник.

Сам застосунок є багатопотоковим, але однопроцесовим.

Повний код застосунку:

```
1 from flask import Flask
2 import threading
3
4 app = Flask(__name__)
5
6 counter = [0]
7 lock = threading.Lock()
8
9 @app.route("/inc")
10 def inc():
11     global counter
```

```

12     with lock:
13         counter[0] += 1
14
15 @app.route("/count")
16 def count():
17     with lock:
18         return str(counter[0])

```

Повний код сервера:

```

1 from waitress import serve
2 from app import app
3
4 if __name__ == "__main__":
5     serve(app, host="0.0.0.0", port=8080, threads=5)

```

2.2 Клієнт

Клієнт містить дві функції — `worker` та `main`. `worker` послідовно робить вказану кількість запитів і зупиняється. `main` запам'ятовує час початку, запускає необхідну кількість потоків які виконують `worker`, очікує на завершення цих потоків, робить запит на ендпоінт `/count`, і виводить в консоль отриманий `count` та `count/time`

Повний код:

```

1 import requests
2 import threading
3 import time
4
5 SERVER = "http://127.0.0.1:8080"
6 CALLS_PER_CLIENT = 10_000
7 NUM_CLIENTS = 1
8
9 def worker(client_id):
10     for i in range(CALLS_PER_CLIENT):
11         try:
12             requests.get(f"{SERVER}/inc")
13         except requests.exceptions.RequestException:
14             pass
15
16 def main():
17     print(f"Starting {NUM_CLIENTS} clients x {CALLS_PER_CLIENT} calls each...")
18     start = time.time()
19
20     threads = []
21     for i in range(NUM_CLIENTS):
22         t = threading.Thread(target=worker, args=(i,))
23         t.start()
24         threads.append(t)
25
26     for t in threads:
27         t.join()
28
29     end = time.time()
30     elapsed = end - start

```

```

31
32     try:
33         final_count = int(requests.get(f"{SERVER}/count").text)
34     except:
35         final_count = -1
36
37     total_calls = CALLS_PER_CLIENT * NUM_CLIENTS
38     throughput = total_calls / elapsed
39
40     print(f"Final count: {final_count}")
41     print(f"Total time: {elapsed:.2f} s")
42     print(f"Throughput: {throughput:.2f} requests/sec")
43
44 if __name__ == "__main__":
45     main()
46     input()

```

3 Запити з лічильником в оперативній пам'яті

Приклад результату роботи client.py:

Starting 1 clients x 10000 calls each...

Final count: 10000

Total time: 19.81 s

Throughput: 504.72 requests/sec

Результати роботи системи:

Клієнтів	Всього запитів	Лічильник	Час (s)	count/time (req/s)
1	10 000	10 000	11.18	894.58
2	20 000	20 000	15.88	1259.47
5	50 000	50 000	34.70	1440.96
10	100 000	98 010	209.64	477.00